

звітності, модернізація методології бухгалтерського обліку з урахуванням вимог міжнародних стандартів, підвищення рівня митної безпеки;

– вдосконалення системи управління державним боргом, ефективна реалізація національних інтересів на міжнародній арені та сприяння підвищенню кредитного рейтингу країни;

– удосконалення міжбюджетних відносин, а саме: внесення змін до нормативно-правових актів у сфері регулювання міжбюджетних відносин та вдосконалення нормативно-правових актів із питань програмно-цільового бюджетування на рівні місцевих бюджетів [4, с. 39].

Отже, фінансова система нашої держави являє собою дуже складний механізм, ефективність публічного адміністрування якого залежить від двох визначальних чинників. По-перше, від законодавчої урегульованості, налагодженості та збалансованості фінансових відносин у суспільстві, що забезпечується насамперед ефективним стратегічним управлінням, а по-друге, від злагодженої діяльності суб'єктів фінансової системи, що здійснюють оперативне управління.

Література

1. Коваленко В.В. Реформування та стратегічний розвиток фінансової системи України. Scientific Journal «ScienceRise». 2015. № 2/3 (7). С. 43-46.
2. Фінансове право: навч. посіб. / В.М. Вишновецький, Ю.І. Пивовар, І.П. Устинова. Тернопіль: Вектор, 2015. 364 с.
3. Кузьменко О.В. Курс адміністративного права України: підруч. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 904 с.
4. Кобзєва Т.А. Адміністративно-правове забезпечення управління фінансовою системою України: монографія. Суми: Сумський держ. ун-т, 2018. 433 с.

УДК 336.14(043.2)

Устинова І.П., к.ю.н., доцент,
Степанова А.М., студентка магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

СУЧАСНІ ПИТАННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ

В умовах євроінтеграції України, активного реформування всіх секторів суспільного життя та децентралізації публічного управління актуальності набуває питання публічного адміністрування місцевих фінансів.

Поточний стан речей, як свідчать практика та багаточисленні роботи науковців та аналітиків, не відповідає цим критеріям, що потребує не лише аналіз сутності та змісту публічного адміністрування місцевими

фінансами, а й опису конкретних механізмів його реформування, за допомогою яких потреби громад будуть задоволені, а заявлені у концепціях та меморандумах цілі – досягнуті.

Безпосередньо публічне адміністрування місцевими фінансами – це складова публічного управління на місцевому рівні, яке здійснює спеціальний апарат за допомогою специфічних прийомів і методів, впливу на цілеспрямоване формування, використання та розпорядження коштами місцевих бюджетів, а також фінансами комунальних підприємств [4].

Кравченко В.І. визначає публічне управління місцевими фінансами як компетенції місцевих органів влади, під якими розуміє коло повноважень, якими вони наділяються законом для виконання покладених на них функцій. При цьому, науковець не обмежує публічне адміністрування місцевими фінансами суто компетенцією органів місцевої влади [2].

На нашу думку, така позиція є вірною й першим важливим аспектом у реформуванні системи публічного адміністрування місцевих фінансів є саме зміна характеру відносин між органами влади різних рівнів. Більш того, зміна характеру відносин із вертикальних на горизонтальні у фінансовому секторі має стосуватись не лише ланцюга місцева-регіональна влада, а й місцева – центральна влада. Таким чином, необхідною є співпраця та кооперація між місцевими, регіональними та національними публічними адміністраціями.

Така зміна характеру відносин має передбачати й зміну функцій зазначених суб'єктів. Держава має перетворитись із головного розпорядника коштів на контролера – суб'єкта, який стежитиме за правильним та раціональним використанням фінансів. Певною мірою саме така модель пропонується проектом реформи децентралізації, за якої державний представник на місцях – префект – здійснюватиме контролюючу, а не управлінську функцію.

Другим важливим елементом реформування системи публічного адміністрування місцевих фінансів є забезпечення балансу методів та принципів місцевої фінансової політики. Поділ функцій між державною та місцевою владою та діяльність місцевої влади у фінансовій сфері мають ґрунтуватись на принципах доцільності, раціональності та ефективності. Таким чином, витратна складова місцевих бюджетів та фінансові рішення мають відповідати реаліям економічного життя та потребам громади, сприяти максимізації ефекту від інвестування та не створювати обтяжливої ситуації для існування громади в подальшому. При цьому, основним показником ефективності використання місцевих фінансів є рівень задоволеності населення, тобто така якість надання суспільних благ на місцевому рівні, за якої потреби громади максимально задоволені [1].

Що стосується принципу раціональності, то він полягає в тому, що управлінські заходи мають бути системними та враховувати фінансове забезпечення громади.

Третім елементом реформування системи публічного адміністрування місцевих фінансів є забезпечення повноцінної податкової та фінансової децентралізації [5]. Зміни мають відбутись не лише у функціональному та юридичному сенсі, а й у матеріальному, коли громади отримають не лише повноваження, а й ресурси для здійснення таких повноважень.

Мамонова В.В. та Горбатенко О.С., аналізуючи фінансову та бюджетну децентралізацію на прикладі м. Рубіжного (Луганська область), відзначають, що до 2015 р. місцеві податки і збори в загальному в обсязі надходжень міста Рубіжного займали малу частку, яка у 2014 р. дорівнювала 9,5%, а у 2013 р. – 8,4%. За рахунок збільшення питомої ваги місцевих податків і зборів шляхом включення до їх складу податку на майно та єдиного податку вдалось збільшити цей відсоток до 18,73% у 2016 році. Втім, навіть така практика не відповідає практиці країн Європи, де частка місцевих податків у сумі доходів місцевих бюджетів значно більша: Австрія – 72%, Швеція – 61%, Данія – 51%, Франція – 48%, Швейцарія та Німеччина – по 46%, Норвегія – 43%, Велика Британія – 37%, Фінляндія – 34%, Іспанія – 31% [3].

Станом на сьогодні проблемним залишається питання як економічної неспроможності громад забезпечувати себе самостійно, так і виїмок з місцевих бюджетів. На наш погляд, реформа децентралізації потребує перегляду підходів у формуванні доходної складової місцевого бюджету: 100% податку з доходів фізичних осіб мають йти до місцевого бюджету. Таким чином, громадяни, які безпосередньо отримують дохід, сплачуватимуть податок на дохід саме у бюджет громади, на території якої вони отримують такий дохід. Між іншим, така модель не повинна виключати можливість трансферту податку, коли частина податку (але не більше 30%) надходить до бюджету іншої громади, обраної платником податків (наприклад, за наявності близьких родичів чи майна в іншому населеному пункті отримувачу доходу цікавим є розвиток й іншої громади).

Таким чином, поточна система публічного адміністрування місцевих фінансів не позбавлена недоліків, однак є конкретні управлінські заходи, за допомогою яких можна забезпечити фінансову децентралізацію та незалежність громад.

Література

1. Бліщук К. Нові підходи в управлінні публічними фінансами. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_50/fail/26.pdf
2. Дяченко С.А. Розвиток методів управління місцевими фінансами в умовах реформи децентралізації. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/12_2018/29.pdf
3. Мамонова В.В., Горбатенко О.С. Місцеві фінанси в умовах децентралізації влади: шляхи вдосконалення управління. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2016-1/doc/3/01.pdf>

4. Ревенко Н.Г., Зєніна-Біліченко А.С. Публічне адміністрування в місцевому самоврядуванні: порівняльний аспект. URL: <http://slavutajournal.com.ua/archiv-nomeriv/slavuta-vipusk-8-2014/publiczne-administruvannya-v-miscevomu-samovryaduvanni-porivnyalniy-aspekt/>

5. Фінансове право: навч. посіб. / В.М. Вишновецький, Ю.І. Пивовар, І.П. Устинова. Тернопіль: Вектор, 2015. 364 с.

УДК 342.9:5.08(043.2)

Юринець Ю.Л., д.ю.н., доцент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ УКРАЇНИ

Рішенням РНБО від 28.04.2014 р. «Про заходи щодо вдосконалення формування та реалізації державної політики у сфері інформаційної безпеки України», введеним в дію Указом Президента № 449/2014 від 01.05.2014 р., передбачена необхідність вдосконалення нормативно-правового забезпечення та попередження й нейтралізації потенційних і реальних загроз національній безпеці в інформаційній сфері.

Відповідно до «Стратегічного оборонного бюлетеню України», схваленого рішенням РНБО від 20.05.2016 р., яке (рішення) введене у дію Указом Президента України від 06.06.2016 р. № 240/16, серед напрямків оборонної реформи передбачено забезпечення, зокрема, інформаційної підтримки сил оборони з боку громадянського суспільства та волонтерських рухів України.

Проблема впливу рівня забезпечення інформаційної безпеки держави на забезпечення обороноздатності країни, зокрема, України, розглядалася у низці робіт [1-3 та ін.].

Вважається загальноприйнятим, що інформація – невід’ємна частина будь-якої військової кампанії. Як зазначає проф. Богданович В.Ю. [1], найпотужнішим впливом на забезпечення воєнної безпеки України є інформаційний, що здійснюється через глобальні інформаційні мережі; значна частина зовнішніх інформаційних загроз фактично є різновидом воєнних загроз, і саме ці загрози є одними з найнебезпечніших для систем забезпечення воєнної безпеки держави [1, с. 47].

Негативна ворожа інформація з боку країни-агресора має на меті забезпечення зневіри народу у справедливості опору агресії та у кінцевій перемозі, підсилення розбрату в суспільстві, а також розбрату між суспільством та сектором оборони, підлив морального стану особового складу військ країни-об’єкта агресії, переконання населення, особового складу військ країни-об’єкта агресії у неправомірності позиції її воєнно-